

De waarden van het Landschap

Het landschap tegen het licht gehouden

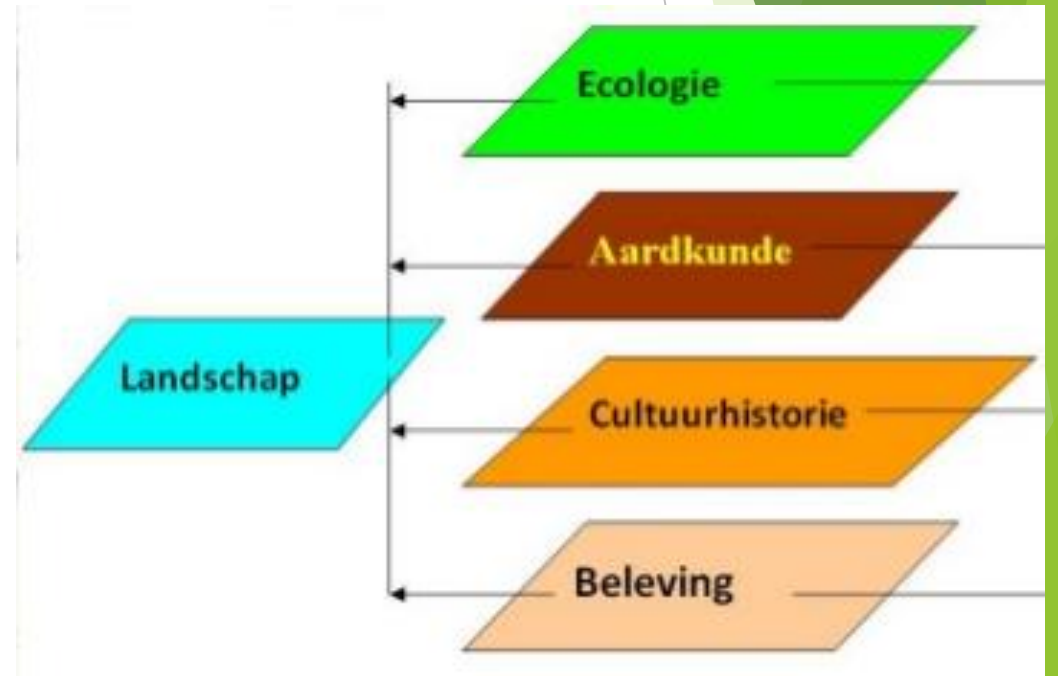
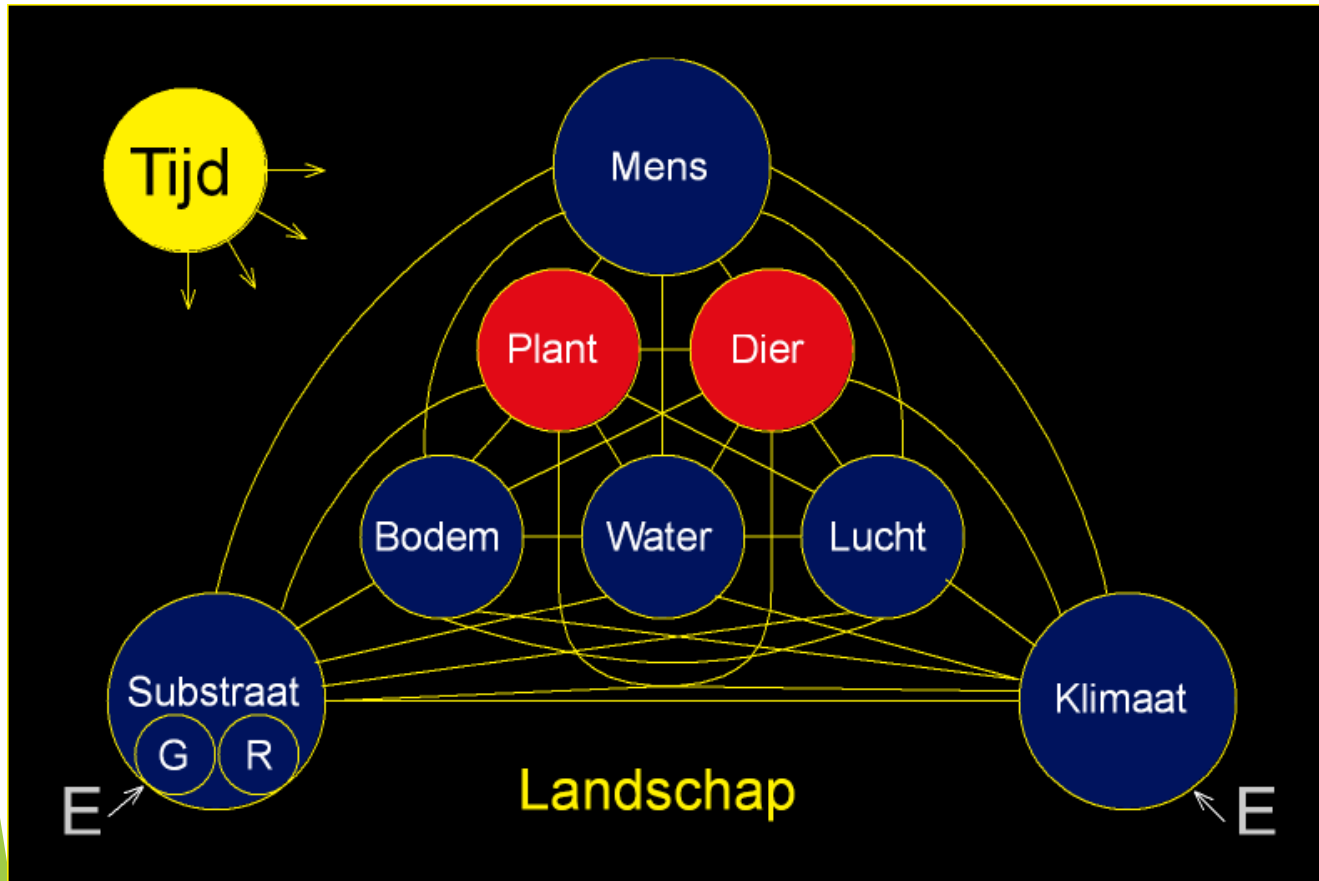
▶ Wat is van waarde?

Waardering van bijzondere gebieden

Integrale Lagenbendering Landschap

Wat bepaalt een landschap?

De abiotische aspecten

Samen met het grond- en het oppervlaktewater vormen de geologie, de geomorfologie en de bodem de abiotische componenten van het natuurlijk milieu.

- ▶ *Geomorfologie*: hiervoor zijn twee criteria voor waarden
 - de aanwezigheid van aardkundige waarden zoals bijzondere landschapsvormen
 - de aanwezigheid van markante hoogteverschillen die een voorwaarde vormen voor het voortbestaan van een ecologische overgang

De abiotische aspecten

- ▶ Bodem: de bodemgesteldheid wordt gewaardeerd op basis van een ongestoord bodemprofiel dus een niet geroerde of vergraven bodem.

De abiotische aspecten

Grondwater: een grondwatersysteem wordt als waardevol beschouwd als:

- ▶ het kwel- en infiltratiesysteem met de stroombanen intact is
- ▶ de waterkwaliteit goed is.

De abiotische aspecten

Oppervlaktewater: als waarderingscriteria worden aangehouden

- ▶ het natuurlijk karakter van het systeem
- ▶ de waterkwaliteit

De biotische aspecten

De waarde van de natuur kan afgemeten worden aan het voorkomen van goed ontwikkelde levensgemeenschappen die karakteristiek zijn voor het gebied en aan het voorkomen van bijzondere soorten planten en dieren

De biotische aspecten

Kenmerkendheid: de mate waarin soorten en levensgemeenschappen gebonden zijn aan de specifieke omstandigheden van het gebied of de regio.

Zeldzaamheid: de aantallen of oppervlakte waarmee soorten of levensgemeenschappen nog voorkomen in het gebied, de regio, in Nederland of internationaal.

De biotische aspecten

Diversiteit: hoe hoger het aantal soorten of levensgemeenschappen op een bepaalde oppervlakte is, hoe meer waarde er aan gehecht wordt.

Kansrijkheid: de mogelijkheden voor het functioneren van ecosystemen en de daarbij behorende levensgemeenschappen en soorten.

De biotische aspecten

Vervangbaarheid: de mogelijkheid om voorkomende soorten of levensgemeenschappen na vernietiging op andere (vergelijkbare) plaatsen binnen redelijke termijn tot ontwikkeling te laten komen.

Cultuurhistorische aspecten

Bij cultuurhistorie wordt het onroerend deel van het cultureel erfgoed bestudeerd, waaronder het bodemarchief (archeologie), de sporen van het menselijk handelen in het landschap (historische geografie) en de gebouwde omgeving (bouw- en kunsthistorie).

Cultuurhistorische aspecten

Zeldzaamheid: in lokaal, regionaal, nationaal of internationaal verband.

Aflesbaarheid van de ontwikkelingsgeschiedenis (de verschillende bewoningsperioden).

Cultuurhistorische aspecten

Samenhang: de herkenbaarheid van de onderlinge relaties tussen historische elementen en patronen.

Kenmerkendheid: in hoeverre is het element gebonden aan, en daarom kenmerkend voor het gebied of de streek.

Gaafheid: de staat waarin het object of monument verkeerd kan ook een indicatie van zijn waarde inhouden

Het totaal beeld van het landschap

Voor de waardering van het landschap worden de volgende begrippen gebruikt

- ▶ samenhang tussen vorm en functie: Hiermee bedoelen we de mate waarin de vorm en de natuurlijke processen in het landschap passen bij de functies die aan het landschap zijn toegekend.

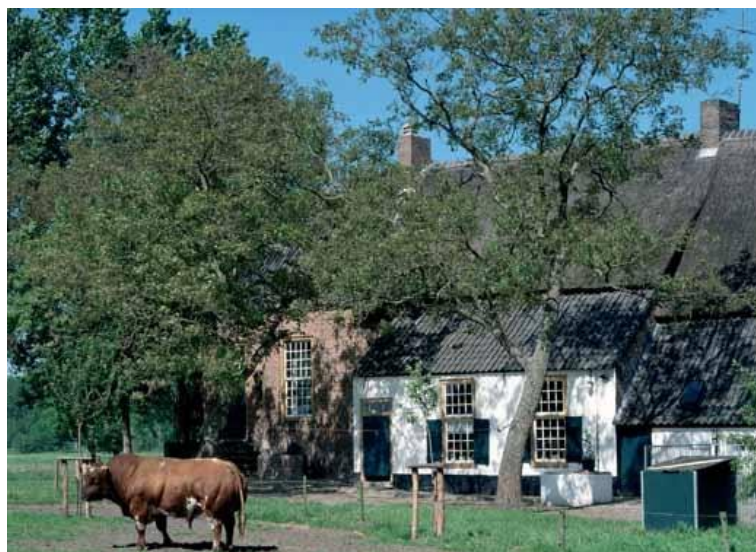
Het totaal beeld van het landschap

- ▶ afleesbaarheid van het natuurlijk systeem:
dit aspect beschrijft de mate waarin het natuurlijk systeem (bodem en hydrologie) nog van invloed is op de vorm en het gebruik van het landschap en de wijze waarop je dit kunt herkennen.

Het totaal beeld van het landschap

- ▶ visuele samenhang: er is visuele samenhang binnen het landschap als de patronen en elementen die je ziet, bij elkaar passen en een samenhangend landschapsbeeld opleveren.

Landschapscriteria Arcadis

- ▶ Beleving: zichtbaarheid, herinnerbaarheid
- ▶ Fysieke kwaliteit: gaafheid, conserveerbaarheid
- ▶ Inhoudelijk: zeldzaam, informatief, ensemblewaarde (samenhang), representativiteit (kenmerkendheid)